

קדוה באלוהים

עבודת ה' ברוח חסידית

בס"ד

שאלה:

האם יש יעד לעבודת ה'?

גליון 82 | כ"ג תמוז תשע"ה | פרשת פנחס

אין יעד. יש עבודה
הרב שניאור אשכנזי
רב בראשון לציון

לפי תפיסת בעל התניא, היעד של החיים אינו נמצא באיזו נקודת שיא בעתיד, אלא בדגה הזה ממש. כל רגע שבו כופה האדם את יצרו ומבטל את עצמו לטובת רצון ה', זאת היא "עבודת ה'" שאין למעלה ממנה. כך מוסבר בחסידות, שהמונח "עבודה" הוא משרוש "מעבד", כמו המעבד עורות, כיון שתפקידו של האדם הוא "לעבד" את טבעו ולשנותו, וכל פעולת "עבודה" כזו מביאה ל"אסתלק יקרא דקודשא בריך הוא בכל עלמין" (מתעלה כבודו של הקדוש ברוך הוא בכל העולמות).

היסוד לכך נמצא בדברי הגמרא (תגינה ט"ב) כי "עובד אלקים" הוא מי ששונה פרקו מאה פעמים ואחת, ואילו "אשר לא עבדו" הוא מי ששונה פרקו מאה פעמים בלבד. מבאר בעל התניא (פרק טו) כי בימיהם היתה הרגילות לשנות כל פרק מאה פעמים, ולכן מי ששנה פעם אחת יותר - הוא הוא העובד אלקים. כיון שעשה יותר מטבעו ורגילותו ובכך "עבד" את עצמו.

למען האמת, המונח "יעד" הוא אפילו הפוך ומנוגד ל"עבודת ה'". כי אם האדם השיג את היעד, הוא כבר אינו "עובד ה'", אלא הדברים נעשים מעצמם, על אוטומט.

הרבי מלובאוויטש העניק ניסוח נוסף לדברים והרבה לדבר על כך ש"עבודת ה'" היא שיהיה "אכפת לך". להגיע למצב שבו עניני שמים נוגעים לך ונעשים ענין שלך. האדם אינו עובד את ה' רק כמו פועל, שמחכה לסיים את היום, אלא כמו "בעל העסק", שעניני העסק בוערים לו עצמו - וזהו ענין העבודה.

בכל דרכיך דעה
הרב צפניה דרורי
רב העיר קרית שמונה

בהחלט יש יעד לעבודת ה'. היעד של כל יהודי הוא להגיע לדגה שהוגדרה על-פי חז"ל במשפט אחד: "בכל דרכיך דעה". הרמב"ם בשמונה פרקים מסביר שזוהי מדגה בה האדם מנהיג את כל כוחות נפשו, "וישים תכליתם - ה' לברו". וכל מעשה, דיבור ומחשבה שלו יכוון למעלה, או כלפי מה שיביאו למעלה.

מטרת עבודת ה' שלנו כוללת: עשית מצוות, תלמוד תורה, תפילה, יצירת קדושה בחיי המשפחה, צדקה ואהבת רעים, בניין האומה והארץ, מלאכת כפיים ומלחמה.

הכלל של "בכל דרכיך דעה" כולל את כל אלה. כך נגיע אל יעודנו השלם לקדושה. לכן אנו מתפללים בכל יום שלוש פעמים - "לתקן עולם במלכות שדי". וכמו שמסביר הרב קוק זצ"ל: "הרי באמת אין דבר בעולם שאינו לכבודו יתברך, על כן כל מה שעושה - יהיה הכל דברי מצוותו ורצונו, ויבקש בהם את שמו יתברך, ישתדל בכל שכלו וכוחותיו לעשות את מה שהוא עושה בתכלית השלמות" (מוסר אביך).

כדי להגיע לדגה זו חייבים לחיות מתוך שמחה, בהשקפת עולם נכונה ובאורח חיים ישר וטהור. אז יעשה הכל מתוך אהבת ה' ואהבת חיי העולם הזה המאפשרים לנו את מעשינו, את כוונתנו ואת כל פועלנו. כך ייבנה העולם הבא האישי שלנו, ונקדש את אורח חיינו ואת כל פועלנו לנצח נצחים לטובת העולם כולו.

להתפלל ולהתקשר
הרב אלעזר קעניג
רב קהילת ברסלב צפת

מצד אחד השאיפה צריכה להיות הכי גבוהה שאפשר, ומצד שני - האדם צריך להכיר במציאות. לכן רבנו דרש מכל יהודי שילך לשרה ויתבודד שם כל יום במשך שעה, ובשעה הזו יצעק לה': "בורא עולם! העולם הוא עולם עובר; אני יכול לעבור את כל החיים ולא להגיע למה שרוצים ממני בשמיים. הזמן מתקדם, ובסוף צריך לתת דין וחשבון. למישהו עשוי להיות כל הוזהב וכל הכסף שבנמצא, אך אל התכלית הוא לא הגיע, ואולי אף לא קרוב אליה כלל. עוזר לי להגיע אל התכלית שלי!".

כשאדם מתפלל ומתבודד בכל יום, ה' מזכה אותו להתעלות. לכל אחד יש תפקיד משלו, ואחד הדברים החשובים ביותר הוא לשמוח בכל נקודה טובה שיש בנו, לשמוח על כך שאנו מקושרים לבורא עולם. אם אדם הגיע לתפילה, שמע קדושה, ברכו, קדיש - זו כבר סיבה לשמחה גדולה. צריך לייקר את הדגעים הללו, לא כל אחד זוכה לזה! "אשרינו מה טוב חלקנו".

בסופו של דבר, צריך לזכור שהשלמות האמתית היא אצל הצדיק. ההתקשרות אליו מראה את גודל האמונה שלנו, ואיך היינו רוצים להיות באמת. האמונה בצדיק יסוד עולם, שמחזיק את העולם כולו על כתפיו, כמו שהעיד רבי שמעון בר יוחאי על עצמו, מלמדת מה חשוב לנו באמת. ובעזרת ה' אם נתפלל ונלמד את ספרי הצדיק, נתקשר אליו באמת, ונזכה למלא את התפקיד שלנו בעולם.

תלמד להתעלם
משה שילת

כל ילד רוצה להיות משיח
התוועדות עם הרב עדין אבן ישראל

4 אסף אמדורסקי ואביתר בנאי מדברים

לארגון "קרוב ללב" - לרגל התרחבות, רכזי מחוזות נמרצים ובעלי תודעת שליחות גבוהה קו"ח למייל: krovlalev@gmail.com

דרושים

הגיון לבי

מחשבות זרות

| משה שילת |

ה' אלוֹקִיךָ כִּכְל לִבְכָךְ - בְּשָׁנֵי יִצְרִיךָ". המפריע לתפילה יהפוך גם הוא לאוהב ה'.

רחמים וסגולות

ואם אדם לא מצליח באף תחבולה להסיר את המחשבות הטורדות ולהסירה דעת מהן, אומר האדמו"ר הזקן שפשוט יעצור ויבקש רחמים: "ישפיל נפשו לה' ויתחנן לו יתברך במחשבתו לרחם עליו ברחמיו המרובים, כרחם אב על בנים".

מכיוון שהמחשבות הזרות הן עניין טבעי ואף אחד לא נמלט מהן לגמרי, אנו זקוקים גם למעשים ולכוחות מיוחדים ("סגולות") על-מנת להינצל מהן ולמעט את השפעתן. הסגולה המופיעה בחסידות, והיא פשוטה וטבעית, היא הימנעות מדברים בטלים ומחשבות בטלות לפני תפילת שחרית, לשמור על הראש נקי משעת הקימה בבוקר ועד התפילה.

במענה למכתבי רבים שהתלוננו על מחשבות זרות בתפילה, כתב הרבי מליובאוויטש שני דברים נוספים המסייעים להיפטר מכך: א. להתפלל את כל התפילה מתוך הסיודר דווקא, לא בעצימת עיניים, למעט מרגעים מיוחדים, וודאי שלא עם עיניים הפקוחות לכל עבר... ב. לדעת בעל-פה קטעים מהתורה שבעל-פה, פרקי משניות ועוד. הידיעה ממלאת את המוח, ואז יש בו פחות מקום למחשבות זרות.

אתה מנסה להתפלל אבל מוצא את עצמך חושב על דברים אחרים. המחשבה מתפזרת לכל עבר, ולפעמים המלחמה אפילו גלויה יותר, היצר הרע תוקף אותך עם מחשבות זרות ובמקום תפילה עמוקה אתה מוצא את עצמך מתבוסס בבוץ בשדה קרב, שורד בקושי פסוק או שניים.

זה קשה ומתסכל. אנחנו חושבים כל הזמן, ואם במשך כל היום צריך להיזהר ממחשבות שאסור לחשוב, הרי שבתפילה כל מחשבה שאיננה קשורה לתפילה היא "מחשבה זרה" המפריעה לכוונה ולנקיות הדעת הנדרשת בתפילה. לעתים נדמה שדווקא בזמן התפילה מצליח היצר הרע להעסיק אותנו בדברים שאינם מעסיקים אותנו כלל במשך היום. אך עיקר הקושי נובע מכך שהכוונה בתפילה קשה גם ככה, העבודה שבלב היא מורכבת בפני עצמה, ודווקא כשאנחנו רוצים להיות בשיאנו, נוסף הצורך להתמודד עם בלבולים והפרעות.

התעלמות

האדמו"ר הזקן (תניא פרק כח) אומר שדרך ההתמודדות מול המחשבות הזרות היא שלא להתפעל מהן ולא להיבהל. האדם מורכב משתי נפשות וכל אחת רוצה לקבל אותו בשלמות ולשלוט עליו. האלוקית רוצה רק תפילה והבהמית מתעניינת רק בעולם הזה. לגמרי

טבעי שבזמן שהאלוקית "לוקחת" את האדם תרגיש הבהמית מאוימת ומתוך כך תשתולל ותנסה בכל כוחה להפריע.

איך מתמודדים? לא מתמודדים! פשוט מתעלמים. צריך להבין שיש בתוכנו פנימה גורם חיצוני שהוא המפריע. אם, לדוגמה, היה מגיע גוי ומתחיל להציק ולהפריע לנו להתפלל, ברור היה לנו שלא להתייחס אליו אלא לאטום את האוזניים ולהמשיך בתפילה, אז זהו שגם אצלנו יש גוי. כשלא נתייחס אליו ואפילו לא נילחם בו אלא נסיף אומץ בכוונת התפילה, הוא ירפה. בסופו של דבר הוא יתחיל להתעניין, יסכים אט אט להזדהות עם התפילה עד שנגיע ל"ואהבת את

וְלֹא כְּטָעוֹת הָעוֹלָם שְׁטוּעִים לְהוֹכִיחַ מִנְפִּילַת הַמִּחְשָׁבָה זָרָה מִכָּלל שְׂאִין תְּפַלְתֶּם כְּלוּם... וְהָאֲמֹת הֵיָהּ כְּדַבְרֵיהֶם אִם הֵיָתָה נִפְשׁ אַחַת לְבָדִיהָ הִיא הַמִּתְפַּלְלֶת וְהִיא הַמִּחְשַׁבֶת וְהִיא הַמִּחְשְׁבוֹת זָרוֹת. אֲבָל בְּאֲמֹת לְאֲמֹתוֹ הֵן שְׁתֵּי נִפְשׁוֹת הַנִּלְחָמוֹת זוֹ עִם זוֹ בְּמוֹחוֹ שֶׁל אָדָם.

(תניא פרק כח)

מי אוהבת את בין-המצרים? נאמן ה' ונצא

הימים האלו הם בשבילי זמן לרצונות. עשרים ואחד יום להעז לפגוש את המאויים, הכיסופים, הגעגועים שבעומק הקשר שלי עם ה'. שבעומק הקשר של עם ישראל עם ה', ושבעומק הקשר של העולם כולו עם ה'.

זמן לרדוף

החלומות הרוחניים שלנו התרגלו לנוח בצד הדרך. עברנו אלפיים שנות גלות, אנחנו מפחדים להתאכזב, ומפחדים גם לחלום. אבל מדי פעם, אנחנו מתגברים על הפחד, מוכנים להאמין בטוב שלם, בגאולה. מוכנים להאמין שהקשר עם ה' יכול להיות עמוק וישיר, נוגע ומקיף, בלי הסחות, בלבולים ומאבקים. מוכנים להאמין שמחכה לנו טוב גדול הרבה יותר מכל מה שאנחנו מכירים, מוכנים לחכות ולהתגעגע בעקשנות לטוב הזה שעומד לפתחנו.

המגיד ממזריטש היה מפרש את הפסוק ממגילת איכה "כל רודפיה השיגוה בין המצרים" כך: "כל רודף - ייה השיגוה". בין-המצרים הוא הזמן לרדוף את ה', לרוץ אחריו עם הרצונות שלנו, לגלות לו ולנו עד כמה אנחנו מתגעגעים לחיבור קרוב, אמיתי ושלם, ובזמן המיוחד הזה, מי שרודף - משיג. כל געגוע פותח פתח, כל רצון קושר קשר נוסף.

שנים שפחדתי מימי בין-המצרים.

שלושה שבועות במשך הקיץ, שבהם אני צריכה לבכות, להתאבל, להיות מרוכזת כמה שחסר, כמה שעוד אין, לקוות ולהתפלל ולהאמין שהכול יתהפך. הרגשתי שהשבועות האלו תובעים ממני משהו שאינני מסוגלת למלא. חונכתי על "הכול מה' ולטובה", כל השנים אני משתדלת לאהוב את המציאות, לראות את חצי הכוס המלאה, להסתכל על החיים בעין טובה, ועכשיו, למשך עשרים ואחד יום אני צריכה להפוך הכול: לראות את החורבן, המרחק והקושי, להיכנס לקדרות של האבל. לייחל למציאות אחרת. ומיד אחר כך, ב'י' אב בצהריים, לחזור לחשוב חיובי. הרגשתי אבודה.

זמן לרצות

בשנים האחרונות התחלתי להתפייס עם הימים האלו. הבנתי שלפעמים הרצון לראות את הטוב שבמציאות עלול לגרום לי לעגל פינות, לא לבחון דברים לעומק, לראות את המציאות במבט שטוח. לפעמים מרוב שמחה במה שיש, אני מאבדת את היכולת לרצות. קוצצת את הכנפיים של עצמי. עכשיו,

אם את יוצרת בקודש, מכניסה את הרוח לתוך החומר, ומעוניינת להציג את יצירותייך ביריד 'נשים יוצרות' אומנותי וייחודי

את מוזמנת להשאיר פרטייך במייל nashim.yotzrot@gmail.com ואנו נחזור אלייך

אישי

מחשבות של שישי בבוקר

| דניאל זמיר |

מנוחה. השבת עושה את האיוון לכל זה. היא מסדרת לך את החיים בצורה שתוכל להכיל אותם, יוצרת לך מעגל. כתוב שכל ימי השבוע מתברכים מהשבת, ומצד שני כל ימי השבוע גם מברכים את השבת שאחריה. יוצא שכל שבת מברכת את השבת שאחריה, וכמו שאומרים, חיים משבת לשבת. בתקופת שלושת השבועות השנה חשים בבירור את הכוח העצום של השבת. גם צום י"ז בתמוז וגם תשעה באב חלים בשבת ולכן הצום נדחה. שבת היא מעין העולם הבא ממש, אין חורבן ואין גלות, השבת היא בחינת הגאולה בשבוע.

מצילה את חיינו

השאלה שהרש"ל ישאל כאן היא למה השבת צריכה לבוא בקטע של אסור ואסור וחייבים, למה שבת לא יכולה לבוא ברגוע, בכיף שלי. זהו, שהאדם הוא גוף אחד אבל עם שתי נשמות. נפש אלוקית ונפש טבעית, הקרויה גם נפש בהמית. אם אתה משאיר בן אדם לרגע אחד עם הנפש הבהמית שלו בלי לתת לה כיוון ברור לאן לשאוף או להגיע, היא עלולה להיסחף למקומות שמזיקים לא רק לנשמה אלא אפילו לגוף עצמו, לאדם עצמו, על שתי נשמותיו. באה תורתנו, תורת חיים וכשמה כן היא. מצילה את חיינו, מאירה לנו את דרכנו. גם אם לנפש הבהמית זה מציק לפעמים, בסופו של דבר היא שומרת, מאזנת ועושה שלום בין כל מרכיבי חיינו. שבת שלום.

השבוע כמו טס, פורח באוויר ולא חוזר עוד. אלפי דקות עפות, דקות המורכבות משנייה ועוד שנייה שחולפת ולא תחזור עוד. החיים עוברים להם בלי שבכלל שמת לב. אתמול אתה בן עשרים, מחר אתה בן שלושים. אני עובר תקופה עמוסה ברוך ה', תקליטים, הופעות, משפחה וילדים, אני בטוח שכולם מכירים תקופות כאלה בחייהם האישיים. ימי שישי בבוקר הם הזמן היחיד שיש לי בשבוע להסתכל שניה לאחור ולנסות להבין מה קורה כאן בכלל. לפעמים אני ממש משתאה מאיפה היה לי הכוח לעבור את השבוע הזה? מאיפה בן-אדם יוצא לתוך הקלחת הזו של ימי השבוע, ימי המעשה המפרכים. התשובה שלי היא אחת - השבת.

פשוט ענק

אני אדם של עשייה. אני אוהב, אפילו מאוהב בלעשות, בלעבוד את העבודה, לעשות את השליחות הקדושה שנמסרה בידי לעשותה בעולם הזה על-ידי בורא העולם. בחיים לא הייתי חושב מעצמי על יום שבייתה, יום שבו אסור להבעיר אש, להדליק או לכבות, להזיז חפצים מסוימים ולא לקרוע ניר טואלט. אבל משעה שמישהו המציא את זה, אני חייב להגיד שזה פשוט ענק. אני לא מדבר דווקא על המנוחה כי אם על הברכה שבה. השבת היא הכוח הרוחני שמניע אותי ושומר עלי בימי המעשה. היא הסיבה והתוצאה. היא גם נקודת הכובד, הגורם המאזן שהופך את השבוע למשהו אחד, לעניין אחד. ללא השבת הייתי טובע בים הימים, מבול שוטף שלא יודע את נפשו באיך

וזכנו לגדל

עשרות חונכים של יד לאחים מאמצים ומלווים ילדים שגדלו בכפרים ערביים ועוזרים להם להשתלב בעם ישראל

אנא, השתתפו בהחזקת ילד בתרומה של 52 ₪ לחודש למשך שנה בלבד

שמות התורמים יועברו לתפילה וברכה לצדיקי הדור שליט"א

ילד שגדל בכפר ערבי וכיום מוצמד לו חונך

לתרומות: www.yadleachim.co.il
1800-620-640

לא מנותרים על אף יהודי

[אביאל הלוי]

פרק בעבודת הגא'אם

ההופעה המוזיקלית במעמד סיום שנת לימוד החסידות בקמפוסים, הפכה להתועדות חסידית מאולתרת * מול מאות הסטודנטים קיימו אביתר בנאי ואסף אמדורסקי

שיחה אישית על היצירה המוזיקלית בראי החסידות ועבודת הנפש

* הנה טעימה

כחודש וחצי לאחר שהחל לנהוג באדמו"רות, לצייר שהתלונן במכתבו על דכאון ויאוש בהם הוא שרוי לאורך תקופות ארוכות.

"קודם כל בהתחלה זה קצת הפתיע אותי שרב שידוע בתור דוס גמור, מתייחס בכזאת רצינות לצייר. בתור מישהו שבא מבית שהוא לא כולו מצוות", חייך אסף, "שמעתי על העניין הזה של 'לא תעשה לך פסל וכל תמונה', ופה צייר כותב לרב, והרב מזכה אותו בתשובה מאוד מעמיקה, ומעריך את הציור ואת הביקורות הטובות שפרסמו עליו בעיתונות, ומבין שיש כוח ביצירה, זה לא דבר של מה בכך. בעיניי, יש פה איזה תנועה יפה".

אמנות ההתבוננות בפנימיות

במכתב הרחיב הרבי אודות ההוראה המפורסמת של הבעל-שם טוב, שהריי"ץ היה חוזר עליה לעתים קרובות, לפיה "כל אדם יכול ללמוד הוראה

הזה המוזיקה היתה רק אות הפתיחה. שוב ושוב החליפו בנאי ואמדורסקי את השירים ואת מקומם על כלי הנגינה, ובין ניגון חסידי לשיר רוק, התפתח בין השניים שיח יהודי מעמיק, ספק חשבון נפש פומבי, ספק התועדות.

"לאחרונה אשתי הביאה ספר הביתה, והתחלנו לקרוא בו", פתח אסף במפתיע את הספר שהניח קודם לכן על הפסנתר. "זה ספר של הרבי מליובאוויטש שבטח שמעתם עליו, ואם לא, אז זה הזמן. הספר הוא אסופה של מכתבים, שנשלחו לרב והוא נתן עליהם תשובות. אם יהיה לכם רגע סבלנות, אשמח להקריא לכם חתיכה מאיזה מכתב ספציפי שנקרא 'מחשבות מרכאות של צייר', שמאוד דיבר אלינו, בגלל ההתייחסות המעמיקה שלו לנושא היצירה".

המכתב ממנו ציטט אמדורסקי פסקאות ארוכות, היה מתוך אגרת לבבית ששלח הרבי מליובאוויטש

ההמולה שאפפה את מרכז הכנסים באוניברסיטת בר אילן ביום שלישי שעבר, הלכה ונרגעה אט אט. מאות סטודנטים וסטודנטיות המשתתפים בתכנית לימוד החסידות במסגרת פעילות 'חב"ד בקמפוס', שהגיעו מכל רחבי הארץ - מאוניברסיטת חיפה בצפון ועד הקמפוס האילתי של אוניברסיטת בן גוריון, התרווחו בכיסאות.

החושך שאפף את הבמה, הסתיר בינתיים גם את פרץ האנגריות המיוחד שמילא את האולם לאחר רגעים ספורים. קולו החם של אביתר בנאי הרדה בין הקירות, וסחף את מאות היושבים - שרובם לא מגדירים את עצמם כשומרי מצוות - לשיר בגעגוע אמיתי את הניגון "צמאה לך נפשי".

הנימה המשתפכת הפכה לזרם חשמלי, כשאל הבמה הצטרף הזמר אסף אמדורסקי, יוצר בולט בסצנת הרוק הישראלית. שיתוף הפעולה המוזיקלי בין השניים החל לפני כשני עשורים, אך במפגש

"אולי כאן מגיע החלק של הקהל", אמר אביתר. "מי שמקשיב, שומע את זה כמו באותה פעם ראשונה. האוזניים של האנשים פה זה כמו אותו גילוי ראשוני שאולי נשכח מאיתנו והפך לאיוושהי רוטינה. אני חושב שהלחן דואג לכך שההסבר של המילים יישאר בכוונה המקורית שלנו, גם כשאנחנו מתרחקים ממנה. הנוסח הראשוני היה מדויק, וגם אם הפסקנו להדגיש את זה בעצמנו, מי ששומע וזוכר את ההרגשה שניסחנו אז".

מר שמח

כשהוא מחייך בהסכמה הוסיף אמרוסקי עוד תובנה מעוררת הזדהות שמזכירה לי את מאמר הזוהר הקדוש המובא במאמרי חסידות רבים, על העבודה הנדרשת מהאדם לדעת להפוך מר למתוק וחושך לאור. "יש לפעמים שירים שמחים מאוד, שכאילו באים לעשות לנו נורא נורא שמח, ואותי אישית לפעמים הם עושים מאוד עצוב. שירים שאמורים 'להשמח' אותנו בכח, לפעמים יכולים לגרום ממש לתחושה של ריקנות ודיכאון קל. מצד שני, ישנם שירים שלמרות שהם כועסים מאוד, או עצובים או מרים, בגלל האמת שלהם, או בגלל הכותב שחשף את האמת בהם, הם דווקא עושים אותך שמח. זהו, בוא נעשה שיר כזה מר", החל אסף לפרוט על הפסנתר, "כזה שיעשה אותנו שמחים". מילות הסיום הפשוטות המתערבבות בצלילים המרימים-מתוקים, הפכו בסיומו של הערב לריקודים ספונטניים לצלילי ניגונים חסידיים שמחים, שמחים כאלה שעושים אותנו שמחים עוד יותר.

"אתה יודע, לא כולם באו להכיר לעומק את כל השירים שלך ושלי, יש אנשים שמתעסקים בפלאפונים באותו זמן", השחיל אסף הערה אירונית, עליה הגיב הקהל בצחוק של הסכמה.

רגע קטן ומרוכז

"אתה צודק, אולי עושים מזה עניין הרבה יותר ממה שזה באמת", המשיך אביתר. "אבל אני שואל אותך: איך אתה מתמודד עם התדמית? האם אתה מרגיש שמצד אחד המוזיקה היא משהו שמגלה דבר מאוד עמוק, ומצד שני, בסוף אנשים תופסים את זה כמשהו חיצוני, מין 'כוכב נולד'? בסוף יש משהו באנשים שהוא שטוח, פוסטריי".

"מי שלוקח חתיכת אבן, ומגלף ממנה את מה שהוא לא צריך, הוא אכן מגלה דבר - פתאום היא נהיית משהו חדש", אמר אסף. "גם צייר, כפי שהרבי מליובאוויטש מתאר את זה, מצייר את הפנים של הדבר. הוא מצליח להוציא החוצה את הנושא עצמו על-ידי שימוש בדברים חיצונים, ובורר את העיקר מהטפל".

"ברגע שהוא גמר לעשות את זה - הוא הולך, זה נגמר. ההתמודדות שלו היא טהורה, כי ברגע שהוא עוזב את המכחול או האזמל, הוא לא הולך לקלקל את זה עוד פעם", חידר אסף את דבריו. "בניגוד אליהם, אצל מוזיקאים כמונו, הרגע הזה של הכתיבה, של האמת, של גילוי האמת, הוא רגע קטן ומרוכז שמסתיים. אחר כך כשאנחנו עולים לבמה ועושים את זה עוד פעם ועוד פעם, לא זוכרים תמיד את המשמעות של המילים, את הרצף של המילים, ומה הנקודה שרצינו לבאר ולהבהיר".

בעבודת ה' מכל דבר שהוא רואה ושומע".

"אני בטוח שאתה יודע כי כישורנו של אמן בתחום הציור הוא יכולתו להתנתק מהחיצוניות של נושא הציור שלו. האמן מוכרח להיות מסוגל להביט עמוק אל תוך התוכן הפנימי של הנושא, מעבר לצורתו החיצונית, ולראות את הצד הפנימי ואת מהותו הפנימית", הקריא אסף לקהל שהאזין בקשב רב. "אוראז יוכל להביע מהות פנימית זו בציור, כך שכל המתבונן בציור יראה שהציור מגלה לו את הצד הפנימי של הדברים, שייחכן כי הוא, הצופה, מעולם לא גילה אותם בדברים עצמם, מפני שהיא הוסתרה על ידי פרטים לא מהותיים וחיצוניים. כך הצייר מגלה את המהות והעצם של הנושא שלו; והצופה שבוחן את הציור יכול עתה לראות את הנושא באור אמיתי יותר ולגלות שההתרשמויות הקודמות שלו על הנושא היו מוטעות".

אחרי שתיקה קצרה אומר אביתר: "הוא מדבר על זה שאמנות מגלה את הנקודה הפנימית, ושתפקיד האמן לחשוף מהו פנימי. הכח של המוזיקה שאנחנו עוסקים בה, יש בה כדי לעקוף איוה מעטה של חיצוניות, ולגלות משהו פנימי. ככותב אני מרגיש את זה שהמוזיקה מגלה הרבה מאוד דברים שמסתתרים בי. היא יכולה לרדת למקומות, ולחשוף מתוכי דברים. מה שאני רוצה לשאול אותך, אסף, זה האם אתה מרגיש שגם בעצם ההופעה על הבמה ובקשר עם הקהל, יש גם חלק מאותו גילוי? אני רוצה להדגיש הופעה שהיא מעין מפגש משפחתי, זה יותר בריא לנפש של אמן, כי יש בה אוירה פנימית של חיפוש ושל מפגש-עומק".

תמיד היפשת לגור בבית גדול עם גינה,
נוף מקסים, קהילה חמה וחיים טובים!

יצירת

הגיע הזמן לבית

בית חד משפחתי
צמוד קרקע
על כחצי דונם,
114 מ"ר.

ב-898,000*

10 ד' אריאל
45 ד' תל אביב
50 ד' ירושלים

* צמוד למדד תשומות הבניה 1/15

הרב עדין אבן ישראל
(שטיינזלץ)

תסביח מני

ניצוץ כלשהו של האבות והרועים של האומה – אברהם, יצחק ויעקב – שהוא נוחל אותם בבחינת מורשתו המהותית, כך יש בכל אדם מישראל ניצוץ משיח שהוא ניצוץ של העתיד. המשיח הוא הקיבוץ, ההכללה, של כל הניצוצות הללו של כל הדורות כולם באישיות אחת, מעין הכללה סופית של מהות מסוימת שנמצאת בכל אדם מישראל ומגיעה לידי ביטוייה השלם באדם אחד שכולל בתוכו את כל אלה.

מהותה של האידיאה המשיחית היא, במובנה הראשוני, גאולת ישראל, הרצון להשיב את תפארתה של עם ישראל לקדמותה, לחדש בכל מלוא המובן את תפארתה של המלכות היהודית. אולם ללא ספק הרעיון המשיחי הוא רחב הרבה יותר מזה, משום שגאולת ישראל היא שלב, צעד מסוים בתהליך רחב, מקיף, הרבה יותר מזה, שהוא גאולתו של העולם בכלל.

משיח אין פירושו רק סדר חדש בתוך המבנה הפוליטי של העולם, אלא סדר חדש במהות היחסים בין אדם לחברו, במהות היחסים בין האדם לקב"ה, ומעבר לזה – בעצם מבנהו, מהותו של העולם שבו אנחנו חיים. משיח הוא הפתח לעולם חדש, עולם שבו אין מלחמה, עולם שבו אין מחסור, עולם שבו אין סבל, לא סבל הנפש ולא סבל הגוף.

האמונה בביאת המשיח היא כשלעצמה לא רק מחשבה ערטילאית על מציאות מאושרת יותר: להכדיל מן האמונה בהישארות הנפש ובחלק טוב בעולם הבא, הרי האמונה במשיח היא, במהותה, אמונה בשינוי מציאות של העולם הזה. ברור שיש באמונה זו גם מחאה על הקושי, העוול, הצער, הייסורים של העולם הזה – הצער היהודי כמו הצער העולמי הכללי. האמונה בביאת המשיח היא עצמה חלק מן התפיסה של הייעוד של עם ישראל.

בין כשאדם מישראל חושב ועושה מעשה בכל דרך שביכולתו כדי

פסיכולוגיה של המונים שונה מהפסיכולוגיה של הפרטים המרכיבים את ההמון הזה, אולם ישנם תסביחים לאומיים שיורדים ומגיעים לנפשו של כל פרט. עם ישראל - לא רק בהוויתו הלאומית הכללית, אלא יתר על כן: בהווית הפרטים שלו - לוקה בתסביך טיפוסי מסוים והוא - תסביך המשיח. תסביך המשיח הוא הרצון, השאיפה, הדחיפה להיות משיח, להיות מושיעו של העולם.

תסביך משיחי איננו רק הרצון הכללי - עמום או גלוי - לגאול את העולם, אלא יש בתוכו מרכיב נוסף, ולא פחות חשוב, שהוא: כאשר הרצון הזה איננו שאיפה כוללת, לא לשיפור בתנאים ולא לשינויים לטובה אלא לשאיפה של האני הפרטי שהוא יהיה גואלו של העולם.

חכמים אמרו על הכתוב: "אל תגעו במשיחי" - "אלו תינקות של בית רבן". המאמר הזה רומז לאותו רעיון עצמו. הילדים הקטנים, תינוקות של בית רבן, כולם רוצים להיות משיח. ילד יהודי גדל - אולי נולד - עם רצון להיות משיח. ומשום כך תינקות של בית רבן הם כולם "משיחי", כל אחד מהם הוא בבחינה של משיח קטן. ואם אינו משיח, לא מבחינת יכולתו הנוכחית ולא מבחינת הפוטנציאל שלו בעתיד, מכל מקום הרי הוא שייך לכך מכוח רצייתו, מכוח חלומו.

לא כל אדם מישראל הוא משיח, אבל ניצוץ כלשהו של משיח מצוי בתוכו. במובן הזה, כשם שאנו מאמינים שבכל אדם מישראל יש

התנועות

לקרב את קץ הגאולה, ובין כשהוא אינו פעיל בכך, מכל מקום חלק מאמונתו הוא שמעשיו, התקשרותו, פעילותו כיהודי היא חלק מהותי בהבאת המשיח. הייעוד המשיחי הוא לא התקווה אלא התשוקה, ולאחר מכן – הפעולה, בכל צורה שתיעשה, על-מנת שאכן יבוא המשיח לעולם.

משמעותה של האמונה במשיח מוציאה את השייכות היהודית מכלל דבר הנעוץ כולו בעבר. המוקד של המשיח קשור בעתיד. יש לא רק המשך של דברים, אלא גם פעילות מתמדת ההולכת לקראת אותם הדברים. קירוב הגאולה אינו רק בבחינת חובה לאומית. דווקא משום שהיא מתפרטת ומתרחשת בתוך המרחב של עולם המצוות היא הופכת להיות עניינו של הפרט. מעשיו מקרבים את הגאולה, כשם

שהמבוגרים אינם תמיד מבטאים אותם באותה צורה מפורשת וגלויה. משום שהם צעירים הם מקבלים בהתלהבות יתירה, בפשטות יתירה, רעיונות, והם דבקים בהם – אם כי בצורה ילדותית – אבל בכל לבם. יש בילדים נקודה אחרת, והיא – צד התום, או פעמים הנאיביות, שלהם. אנשים מבוגרים, משום שיש להם ניסיון, משום שיש להם הבנה רחבה יותר, יודעים או מבינים בדרך מסוימת מה הם הקשיים העומדים בביצועה של משימה. הם גם מבינים את ההיקף העצום של משימה כזו. ובהתאם לכך יכולים להעריך עד כמה קשה להביא את הדברים לידי ביצוע. לעומת זאת הילדים, דווקא משום המערער ידעיה של ממש, משום חוסר ניסיון, משום חוסר יכולת להקיף את כל הצדדים כולם, תופסים אותם בפשטות יתירה. בעוד שהמבוגר יכול להעריך במידה מסוימת את מגבלותיו ולרעת עד כמה הוא מסוגל – ועוד יותר מזה, מה הם אותם הדברים שאין הוא בשום פנים מסוגל – לעשות, הרי מחיצה כזו אינה קיימת בפני הילד, ובוודאי שלא בפני חלומותיו של ילד. מאחר שאין הוא יודע את מגבלותיו הוא מסוגל לחלום, להתכוון ולרצות בדברים שאולי לעולם לא יוכל להביא אותם לידי ביצוע בפועל, אלא שאין הדבר מפריע לו עדיין להיות חולם חלומות.

משום כך הילד היהודי חולם להיות משיח, משום כך התינוקות של בית רבן הם "משיחי". ומה קורה לילדים כאשר הם נעשים מבוגרים? באותה שעה הם מאבדים את התום של הילדות בתוך כדי לימוד מתמשך והולך של עובדות החיים. הם למדים לדעת ששינוי בעולם – ולא רק בעולם כולו, אלא אפילו בחלק קטן ממנו – הוא משימה עצומה וכמעט בלתי אפשרית. הם מבינים מה משמעותו של שינוי בעולם, ויודעים עד כמה העולם רחוק מנקודה של גאולה. לא זו בלבד שהם מגלים את הרע, האכזריות, הקשיחות של העולם, אלא הם גם מגלים את גודל העוצמה של כל אלה ואת הקושי העצום להתגבר עליהם.

וכמובן, חייו של אדם מבוגר מכריחים אותו לבנות סדרי עדיפויות בחייו. סדרי העדיפויות הללו הם בדרך-כלל כאלה שבהם הדברים שיש בהם צורך וערך בחשבון קצרה-המועד בהכרח מקבלים עדיפות מעשית. אנשים שוקעים בעבודה, בחיי משפחה, בפעילות מוגבלת אחרת מצד זה או אחר, ואין להם פנאי לחלומותיהם אלא כמרכיב שולי של הוויתם. מהלך החיים מכריח לבחור בדברים, ובדרך הטבע ובאילוץ החיים, מה שבחורים הוא אותם דברים שאדם חייב לעשות אותם ואותם דברים שהוא סבור, על כל פנים, שהוא מסוגל לבצע אותם בפועל.

ומה קורה אז לחלום על המשיח? החלום הזה איננו מתבטל כליל, הוא איננו מושלך בהכרח כדבר שאדם איננו חפץ בו, אלא מועבר מצד אחד למערכות פחות אמוציונאליות, פחות תובעניות, של אמונה כללית, של עשייה בתחומים רבים, שאיננה מחייבת עוד השתקעות בתוך החלום הזה. כפי שקורה לחלומות ילדות אחרים, החלום הזה מורחק, מועלם מן המחשבה היומיומית, ופעמים – גם מן התחום המודע של חיי ההכרה.

אלא שחלומות מודחקים אינם מתבטלים. הם נכנסים בדרכים שונות למעמקה של ההווה. ומה שהיה חלום גלוי, רצייה מפורשת, הופך מעתה להיות תסביך. דבר החבוי במסתרי הנפש, כוח בלתי מפורש שמתערב ומסתבך במסלולי החיים.

ססטייתו וחטאיו מעכבים את הגאולה. כל אלה גורמים לכך שלא רק הכלל אלא הפרט היהודי אינו עוד רק בגדר חונמר גלם, הדבר שעליו חלה הגאולה, אלא בבחינת כוח יוצר, בבחינת מבצע, שבצורה זו או אחרת הוא יוצר את הגאולה.

המשיח הוא איריאה, רעיון, ולרעיון הזה יש גם הפנמה כממריץ לביצוע. לרעיון הזה יש השפעה על הנפש כאשר הייעוד המשיחי נעשה לא רק נקודת-ציון בתפיסת העתיד, אלא יתר על כן: כשהוא הופך להיות החלום המשיחי. אין כאן רעיון שהוא נושא לעיון אלא חלום של חיים, חלק מן התשתית הפנימית של החיים, דבר הפועל לא רק בחלק האינטלקטואלי של הנפש, אלא גם במעמקה ובמסתוריה.

מפני מה מגיע החלום המשיחי לידי ביטוי בצורה שלמה ובצורה גלויה יותר בילדים? דווקא משום שהם ילדים. בהיותם צעירים יותר, הרי הם הרבה יותר רגישים למשמעויות של דברים, לאו דווקא לתכנים שיש להם הגדרות פורמאליות, אלא תחושה כלפי חלומות. כשם שהילדים מדברים בגלוי ובראש חוצות אותם דברים שהמבוגרים לוחשים אותם בסתר, כך גם הילדים חולמים בגלוי את הדברים

נערך מחדש בהוצאת מכון הדרת חן בשני כרכים מפוארים, תוקנו אלפי טעויות ושיבושים בהגהה יסודית. לראשונה מעל מאה ליקוטים חדשים מהבעש"ט שלא נדפסו עד היום, כולל את הספר "דרש טוב".

בעל שם טוב על התורה

להשיג לראשונה ב'יריד החסידות' י"ט כסלו תשע"ו | בנייני האומה ירושלים

לתגובות, יצירת קשר והצטרפות לרשימת תפוצה:
info@qarov.org | 054-4530951
לפרסום: 052-4061065
חפשו אותנו בפייסבוק! קרוב אליך
העלון טעון גניזה

עלון שבועי לעבודת השם
בדרך החסידות
ת.ד. 52589 רמת גן
עיצוב: סטודיו דוסה | www.Dosa.co.il

קרוב אליך

יש לי שאלה בלתי נגמרת?
054-4530951

נשים בשאלה

שו"ת
הרב יהושע שפירא
ראש ישיבת רמת גן

בהמשך לשאלה משבוע שעבר: מה צריך להיות היחס לארגונים יהודיים שמוציאים לעז על ישראל?

תורת הנפש מלמדת שלעתים הקורבן מזדהה עם תוקפו, וכשם שהדבר נכון במישור הפרטי, הוא נכון גם במישור הלאומי. בכל שנות הציונות והקמת המדינה, ביקשו אויבנו להשלים את מלאכתם של הצוררים, לפגוע בנו ולסלקנו מן הארץ. הם הלישו את רשעותם ושנאתם בטענות שואו של שלום, מוסר וצדק.

כשם שהתוקפן, עם כל רשעותו, טוען שהוא הצדיק והוא המותקף, כך לצערנו גם חלקים בעם ישראל, שהקשר שלהם לתולדות האומה ולהיסטוריה האלוהית שלה מצומצמים, מפנים את טענת הרשע כלפי פנים. לעתים מבחינה מסוימת הם פוגעים בנו ברשעותם עוד יותר מאויבינו, בכך שהם מעניקים לאויב רוח גבית הצדקה ולגיטימציה.

אך עברנו כבר קשיים שנראו בלתי עבירים, ובעזרת ה' בוודאי גם על הקושי הזה נתגבר.

בעקבות הזעזוע מהרב מצפת שנפל בעבירות חמורות, איך אפשר לסמוך על רבנים?

פעמים רבות העיניים נמשכות רק לחסרונות. אכן צריך לטפל בחסרונות הללו, אבל עם זאת צריך לראות את התמונה בשלמותה, להביט בטוב כדבר עיקרי וברע כשולי ומקרי. המקרה שלפנינו מחזק את הטענה הזו: כששלושה רבנים ישרים ונאמנים, אשר למרות קרבתם ואהבתם לרב החוטא, לא נשאו לו פנים, לא טייחו ולא ברחו, אלא ישבו בכובד ראש, בישרות ובאחריות גדולה לברר וללבן את התלונות, וגם אמרו לו דברים קשים וחדים, העבירו אותו מכל תפקידיו ועודדו את הנשים להתלונן במשטרה - וכי כל זה לא מגביר את אמוננו ברבנים? האין זה מגביר את האמון שגם אם יימצא בקרבם יוצא דופן, שודאי אינו מייצג והוא חוטא ופושע, הם לא ינחו ולא ישקטו עד שיבערו את הרע מקרבם, ולא יחושו לשמם של הרבנים ואפילו לחילול השם?

נכון, כשרב חוטא ופוגע פגיעות מהסוג המדובר הרב מפליא את דעתנו, כיצד דבר כזה יכול לקרות? אבל פליאה זו עצמה מעידה שהרבר יוצא דופן.

נדמה לי שבהקשר הזה אנו צריכים ללמוד שאין אדם חסין ואין אפוטרופוס לעבירה. כולנו צריכים שמירה, וכולנו צריכים לחשוד אם אנו מזהים דברים שאינם תקינים. כשגבר או אישה פוגשים חציית גבול וזלזול בהלכות בשולחן-ערוך, בודאי בהלכות עריות, הם צריכים לחשוד, לבחון, לשאול ולא ללכת שבי אחרי מאן דהו, יהיה מי שיהיה.

עם זאת, תלמידי החכמים הם מאור עינינו ולאורם אנו הולכים. הכאב העצום על מה שקרה מובן ונצרך, והרבקות בה' ובתורתו צריכה התגברות מיוחדת דווקא בזמנים כאלו.

מקדש החיים | הרב דב ברקוביץ | הוצאת מגיד

הספר 'מקדש החיים - זוגיות ומשפחה וסוד עץ החיים' של הרב דוב ברקוביץ כתוב כפרשנות מקורית לסיפור גן עדן. מתוך חשיפת שורשי הקשר הזוגי כפי שהם מתגלים בסיפור גן עדן, מציע הרב דוב ברקוביץ לקורא מערכת של קודים בהירים בייסוד החיים המשותפים.

הספר שנקרא בשקיקה מסתכל על תופעות חיים שגרתיות, תמונות מוכרות מחיי הנישואים, רואה בהם סוד מסוים של עץ החיים ונותן להם שם. המבט הייחודי הזה, מאפשר לך עבודה מול ה' מתוך החיים עצמם. מקדש החיים מזמין אותך לקחת את התובנות הנוגעות בחיך, להתמודד, להשתנות ולהיכנס לשפה חדשה, מחיה נפש.

בואו לקחת חלק
בפרויקט הדגל נווה פורת
לציבור הדתי.

כל הדירות לכיוון
הנוף, קהילה איכותית,
כולל מחסן וחניה.

דירות גדולות למשפחות גדולות

בחריש

www.bemuna.co.il | 1-700-500-555

מתארגנת קבוצת רוכשים מקבלין
לדירות 4 חדרים בחריש החל מ-950,000 ₪

052-429-5589 (מחיר סופי, עם ערבויות בנקאיות)

החלו העבודות!